

Arbetare inom barnomsorg

Allvarliga arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro

Statistikrapport oktober 2026

Vi arbetar förebyggande

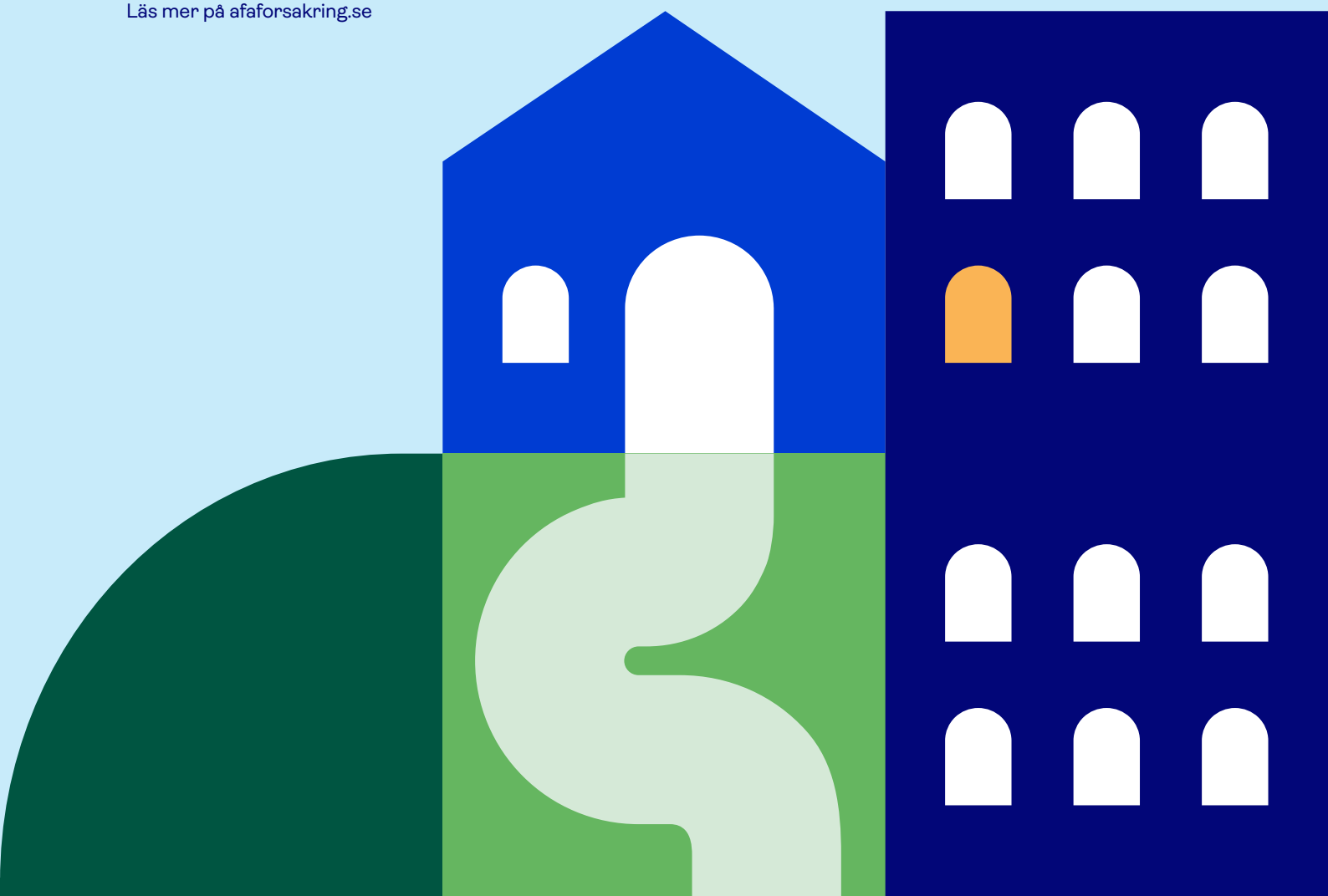
Afa Försäkring ägs av arbetsmarknadens parter och administrerar kollektivavtalade försäkringar. Våra största uppdragsgivare är Kommuner och regioner. Varje år satsar våra ägare och uppdragsgivare cirka 300 miljoner kronor genom Afa Försäkring på insatser som ska stötta arbetsgivare och anställda i deras förebyggande arbete. På så vis bidrar vi till färre arbetsskador och minskad sjukfrånvaro på landets arbetsplatser.

Grunden i vårt förebyggande arbete är vår skadedatabas, som innehåller 17 miljoner försäkringsärenden. Ur skadedatabasen kan vi ta fram statistik om vilka yrken och arbetsuppgifter som är förknippade med olika skador och sjukdomar. Statistiken används bland annat som beslutsunderlag för den forskning vi finansierar inom arbetsmiljö och hälsa.

För att göra informationen tillgänglig för allmänheten presenterar vi varje år aktuell statistik i vår årsrapport och i flera delrapporter. Årsrapporten är mer generell medan delrapporterna belyser specifika områden, till exempel allvarliga arbetsskador och sjukfrånvaro för arbetare inom barnomsorg, som den här rapporten.

Vår vision är att alla ska ha en trygg vardag.

Läs mer på afaforsakring.se

Innehåll

Om rapporten	4
Sammanfattning	7
Bakgrund	8
Allvarliga arbetsolycksfall hos arbetare inom barnomsorg	10
Arbetsolycksfall efter kön och yrke	11
Risk för allvarliga arbetsolycksfall över tid	13
Risk för allvarliga arbetsolycksfall per åldersgrupp	15
Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall	16
Exempel på händelseförlopp	18
Var på kroppen sker skadorna?	24
Arbetssjukdomar hos arbetare inom barnomsorg	26
Långvarig sjukfrånvaro hos arbetare inom barnomsorg i Kommuner och regioner	28
Risk för långvarig sjukfrånvaro över tid	30
Risk för långvarig sjukfrånvaro per yrke	31
Risk för långvarig sjukfrånvaro per åldersgrupp	32
Vilka diagnoser ligger bakom den långvariga sjukfrånvaron?	33
Sjukfallens längd	35
Långvarig sjukfrånvaro 2023–2024 hos arbetare inom barnomsorg i privat sektor	37
Vilka diagnoser ligger bakom den långvariga sjukfrånvaron?	41
Förslag på förebyggande åtgärder	42

Om rapporten

Den här rapporten bygger på statistik över försäkringsärenden från Afa Försäkrings skadedatabas och handlar om allvarliga arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro hos arbetare inom barnomsorg. Bland annat redovisas de vanligaste orsakerna till allvarliga arbetsolycksfall och de vanligaste diagnoserna vid långvarig sjukfrånvaro.

Med arbetare inom barnomsorg menar vi sysselsatta inom yrkesgruppen *barnskötare, fritidsledare m.fl.* Yrkesgruppen baseras på standard för svensk yrkesklassificering, SSYK (SCB 2012) och omfattar barnomsorgspersonal inom Kommunals avtalsområde. Den består av tre olika yrken:

Yrken (SSYK12)

- **3423 Fritidsledare m.fl.**
- **5311 Barnskötare**
- **5312 Elevassistenter m.fl.**

Statistiken i rapporten avser perioden 2015–2024 och är avläst 30 juni 2026, om inget annat anges. Vid riskberäkningar är statistiken avläst 31 december året efter att olyckan/sjukfallet inträffade. Till beräkningarna har sysselsättningsstatistik från Statistikmyndigheten SCB:s yrkesregister använts. Statistiken finns tillgänglig för åren 2015–2024.

Vi har studerat 4 435 allvarliga arbetsolyckor och 28 761 långa sjukfall som har inträffat under perioden 2015–2024, samt 58 arbetssjukdomar som har visat sig under samma år.

Statistiken redovisas efter skadeår/visandeår/insjuknandeår, det vill säga det år som arbetsolycksfallet inträffade, arbetssjukdomen visade sig eller sjukfallet påbörjades.

Afa Försäkrings skadedatabas är en dynamisk databas. Det betyder att arbetsskador och sjukfall kan rapporteras in i efterhand, vilket ger en eftersläpning i inflödet av försäkringsärenden. Normalt beräknar vi att det tar cirka två år innan majoriteten av de skador som har inträffat under ett skadeår har rapporterats in till Afa Försäkring. Eftersläpningen för arbetssjukdomar är dock längre.

Försäkringarna som är grunden för vår statistik:

Arbetsskadeförsäkringen

Trygghetsförsäkring, TFA omfattar samtliga anställda, det vill säga såväl arbetare som tjänstemän inom avtalsområdena Svenskt Näringsliv/LO/PTK och Fremia¹/LO/PTK.

Trygghetsförsäkring, TFA-KL omfattar samtliga anställda i kommuner och regioner, Svenska kyrkan och Sobonaföretag².

Afa Försäkring har också uppdraget att administrera och reglera arbetsskador i enlighet med det statliga personskadeavtalet (**PSA**).

Sjukförsäkringen

Sjukförsäkringen ger ett komplement till sjukpenning eller sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan och sjukfrånvaron behöver inte vara arbetsrelaterad.

Avtalsgruppsjukförsäkring, AGS omfattar arbetare inom avtalsområdet Svenskt Näringsliv/LO och Fremia/LO.

Avtalsgruppsjukförsäkring, AGS-KL omfattar anställda i kommuner, regioner, Svenska kyrkan och Sobonaföretag.

Sjukförsäkringen omfattar inte statligt anställda eller tjänstemän inom det privata avtalsområdet.

1 Fremia är en arbetsgivarorganisation för kooperativa och idéburna företag.

2 Sobona är en arbetsgivarorganisation för företag som är verksamma inom kommun- och regionnära verksamheter.

I rapporten presenterar vi statistik om:

► Arbetsskador

Grunden för statistiken om arbetsskador (allvarliga arbetsolycksfall och arbetssjukdomar) är skador som Afa Försäkring har godkänt enligt villkoren för arbetsskadeförsäkringen (TFA, TFA-KL) samt det statliga personskadeavtalet (PSA).

Med en allvarlig arbetsolycka menar vi ett olycksfall som har inträffat i arbetet och som har lett till mer än 30 dagars sjukskrivning eller motsvarande läkningstid, eller till medicinsk invaliditet. Medicinsk invaliditet är ett försäkringsmedicinskt mått som anges i procent (%). Det är ett mått på den bestående kroppsliga funktionsnedsättningen till följd av arbetsskadan. Den medicinska invaliditetsgraden avgörs först då skadan har nått ett tillstånd då inga förändringar förväntas. Fram till dess görs en preliminär uppskattning av skadans svårighetsgrad.

En arbetssjukdom är en sjukdom som beror på att en person har utsatts för skadlig inverkan i arbetet. Med skadlig inverkan i arbetet menas att det finns något i arbetsmiljön som påverkar den fysiska eller psykiska hälsan ogynnsamt.

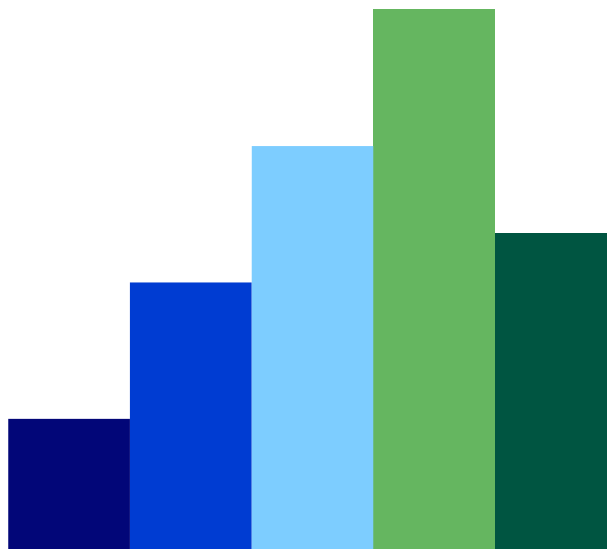
Kompletterande statistik

Afa Försäkring registrerar diagnoskoder enligt kodsyste­met ICD-10 som administreras av Socialstyrelsen (Socialstyrelsen, 2026). Yrkesgrupper baseras på standard för svensk yrkesklassificering, SSYK (SCB, 2012), och uppgifter om antalet sysselsatta kommer från SCB:s yrkesregister. I rapporten är risken, det vill säga antalet arbetsolyckor eller sjukfall per 1 000 sysselsatta, beräknad för perioden 2015–2024. Till beräkningarna har sysselsättningsstatistik från yrkesregistret använts. Under 2018 gjordes uppdateringar som ledde till förändringar för vissa SSYK-grupper inom kommuner och regioner. Från 2019 använder SCB en ny datakälla och metod för att klassificera förvärvsarbetare, och från referensår 2022 bygger yrkesregistret på en ny datakälla (BAS). Dessa förändringar innebär tidsseriebrott mellan åren 2017 och 2018, 2018 och 2019 samt mellan 2021 och 2022.

► Sjukfrånvaro

Grunden för statistiken om långa sjukfall är sjukfall som har gett ersättning från Afa Försäkrings sjukförsäkring avtalsgruppsjukförsäkring (AGS, AGS-KL).

Med ett långt sjukfall menar vi en sjukskrivning som har pågått i mer än 90 dagar eller lett till sjuk- eller aktivitetsersättning, hos Afa Försäkring kallad månadsersättning. Aktivitetsersättning är en tidsbegränsad ersättning som Försäkringskassan kan bevilja unga i åldern 19–29 år.

Sammanfattning

Rapporten beskriver allvarliga arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro för arbetare inom barnomsorg. För arbetsskador redovisas statistik som rör anställda i privat sektor, kommuner och regioner och statlig sektor. För långvarig sjukfrånvaro redovisas statistik som rör anställda i kommuner och regioner och privatanställda arbetare.

Arbetsskador

- 1 Under 2015–2024 inträffade 4 435 godkända allvarliga arbetsolycksfall bland arbetare inom barnomsorg. Nära nio av tio olyckor drabbade kvinnor.
- 2 Kvinnor inom gruppen har ungefär dubbelt så hög risk för allvarliga arbetsolycksfall som genomsnittet för hela den svenska arbetsmarknaden, medan män inom gruppen har en lägre risk.
- 3 För båda könen är risken lägst i de yngre åldersgrupperna och ökar med stigande ålder. Ökningen är tydligast bland kvinnor.
- 4 En *fallolycka i samma nivå* är den vanligaste olycksorsaken. Därefter följer *olycka med person* samt *hot och våld*.
- 5 Covid-19 är den vanligaste diagnosen vid godkända arbetssjukdomar, följt av *psykiska sjukdomar och syndrom*.

Långvarig sjukfrånvaro

- 1 Inom Kommuner och regioner har kvinnor inom gruppen arbetare inom barnomsorg högre risk för långvarig sjukfrånvaro än snittet för samtliga yrkesgrupper inom avtalsområdet. För män inom gruppen ligger risken på samma nivå som genomsnittet.
- 2 Den vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro är psykiska diagnoser. Bland de psykiska diagnoserna är *reaktion på svår stress* vanligast.
- 3 Kvinnor har högre risk för långvarig sjukfrånvaro än män. Kvinnor i åldersgruppen 56–65 år har högst risk.
- 4 Risken för långvarig sjukfrånvaro är lägre för arbetare inom barnomsorg i privat sektor än i Kommuner och regioner.

Bakgrund

Den här rapporten handlar om arbetare inom barnomsorg. Med arbetare inom barnomsorg menar vi sysselsatta inom yrkesgruppen *barnskötare, fritidsledare m.fl.* 2024 var närmare 140 000 personer sysselsatta inom gruppen, vilket motsvarar tre procent av det totala antalet sysselsatta i landet. Arbetare inom barnomsorg är en av de största yrkesgrupperna för kvinnor och utgör fem procent av samtliga sysselsatta. För män utgör den en procent.

Kvinnor inom gruppen arbetare inom barnomsorg har en högre risk för allvarliga arbetsolycksfall än genomsnittet för hela den svenska arbetsmarknaden. En stor del av olycksfallen i gruppen orsakas av *fallolyckor, olycka med person och hot och våld*.

Inom Kommuner och regioner har kvinnor inom gruppen arbetare inom barnomsorg högre risk för långvarig sjukfrånvaro än snittet för samtliga yrkesgrupper inom avtalsområdet. Den vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro är psykiska diagnoser. Bland de psykiska diagnoserna är reaktion på svår stress vanligast. Med anledning av detta har vi i den här rapporten valt att titta närmare på allvarliga arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro för arbetare inom barnomsorg.

Rapporten bygger på statistik över försäkringsärenden för arbetare inom barnomsorg. I rapporten redovisas statistik för sysselsatta i kommuner och regioner, privat sektor och statlig sektor. Privatanställda tjänstemän och statligt anställda omfattas inte av Afa Försäkrings sjukförsäkring och ingår därför inte i statistiken över sjukfrånvaro.

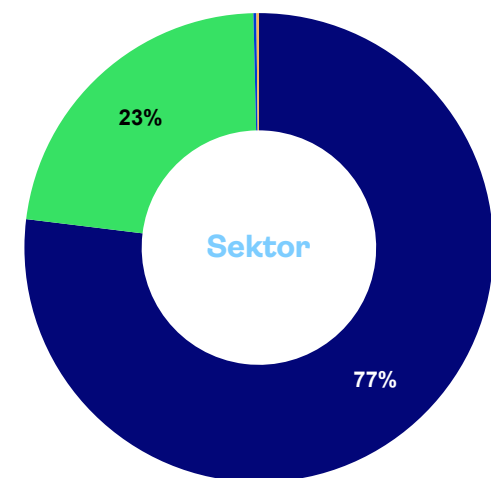
Beskrivning av sysselsättningen för arbetare inom barnomsorg

Diagram A visar att drygt tre fjärdedelar av arbetarna inom barnomsorg är anställda i kommunal sektor, medan en knapp fjärdedel är anställd i privat sektor. Statlig sektor och regional sektor står för mindre än en procent var av sysselsättningen inom yrkesgruppen.

Yrkesgruppen *barnskötare, fritidsledare m.fl.* består av tre olika yrken (sida 4). **Diagram B** visar hur sysselsättningen fördelar sig mellan yrkena. *Barnskötare* utgör störst del av sysselsättningen, 60 procent. *Elevassistenter m.fl.* utgör 29 procent och *fritidsledare m.fl.* 11 procent.

Diagram A

Sysselsättning för arbetare inom barnomsorg uppdelad på sektor, år 2024.

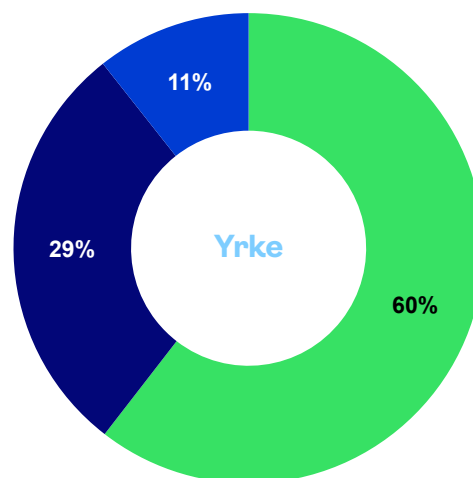

- Kommuner
- Privat sektor
- Regioner
- Staten

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Diagram B

Sysselsättning för arbetare inom barnomsorg uppdelad på yrke, år 2024.

- Barnskötare
- Elevassistenter m.fl.
- Fritidsledare m.fl.

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

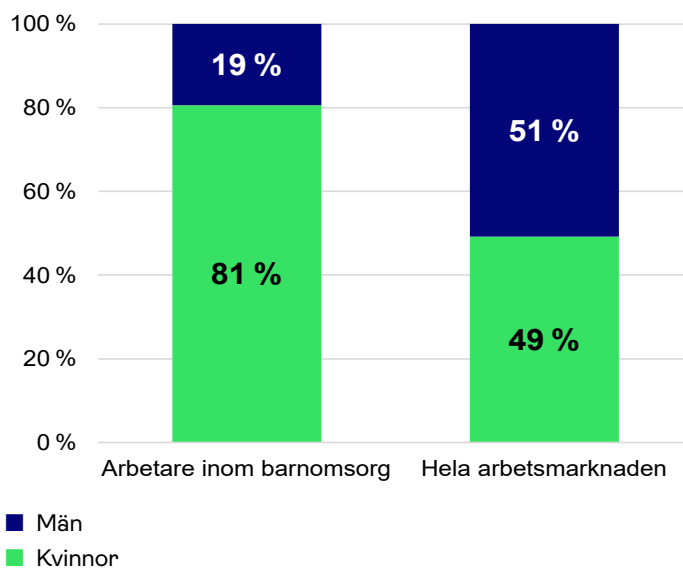
Diagram C visar att gruppen arbetare inom barnomsorg är kvinnodominerad. År 2024 var 81 procent av de sysselsatta inom gruppen kvinnor och 19 procent var män. Fördelningen skiljer sig mot hur det ser ut för hela den svenska arbetsmarknaden, där 49 procent är kvinnor och 51 procent är män.

Könsfördelningen skiljer sig också en del åt mellan de tre yrkena inom gruppen arbetare inom barnomsorg. Högst andel kvinnor, nio av tio, finns i yrket *barnskötare*. I yrket *elev-assistenter m.fl.* är två av tre kvinnor, och bland *fritidsledare m.fl.* är sex av tio det. Den stora kvinnodominansen för hela gruppen gör att statistiken i rapporten i vissa fall inte går att dela upp på kön.

Diagram D visar att för kvinnor skiljer sig inte ålderssammansättningen i gruppen arbetare inom barnomsorg nämnvärt från ålderssammansättningen på den svenska arbetsmarknaden i sin helhet. För män i gruppen arbetare inom barnomsorg är andelen yngre däremot större än på arbetsmarknaden i stort: 56 procent av de manliga arbetarna inom barnomsorg är yngre än 36 år jämfört med 36 procent på hela arbetsmarknaden.

Diagram C

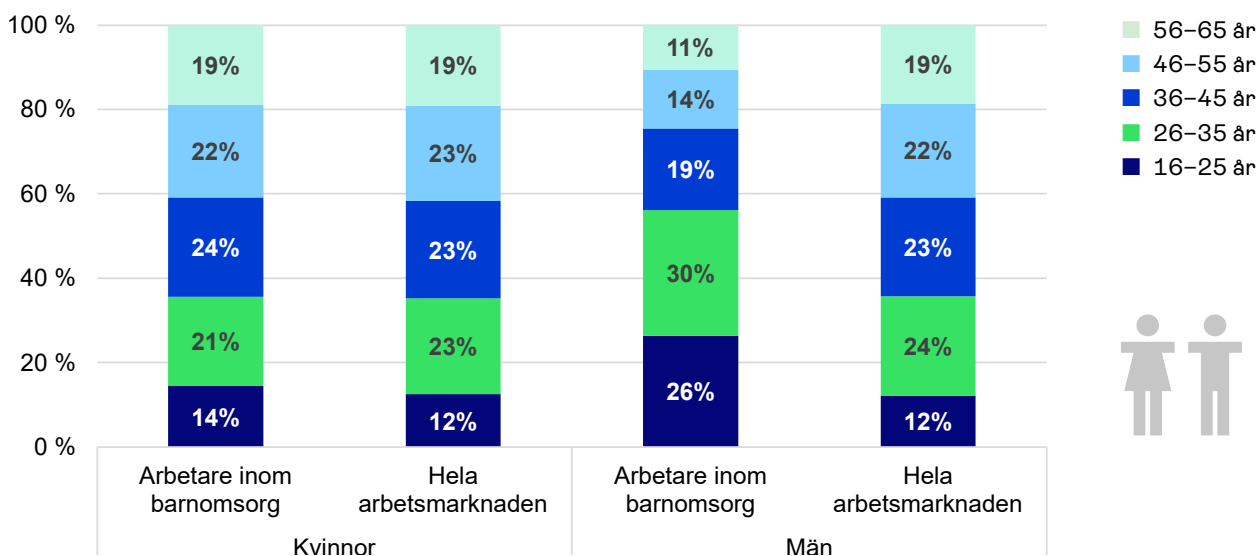
Könsfördelning för arbetare inom barnomsorg respektive hela den svenska arbetsmarknaden, år 2024.

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Diagram D

Åldersfördelning för arbetare inom barnomsorg respektive hela den svenska arbetsmarknaden, per kön. År 2024.

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Allvarliga arbets- olycksfall

hos arbetare inom
barnomsorg

I detta avsnitt redovisar vi statistik över allvarliga arbetsolycksfall hos arbetare inom barnomsorg. Arbetsolycksfallen som redovisas har godkänts enligt villkoren för arbetsskade-försäkringen (TFA, TFA-KL) samt det statliga persons-skadeavtalet (PSA).

Arbetsolycksfall efter kön och yrke

Tabell 1 visar antalet allvarliga arbetsolycksfall som inträffat för arbetare inom barnomsorg under åren 2015–2024 uppdelat på kön. Antalet olycksfall har legat på en jämn nivå under perioden, med en viss ökning de senaste åren. Nära nio av tio olyckor har drabbat kvinnor. Att så många fler kvinnor drabbas av olyckor beror till stor del på att betydligt fler kvinnor än män arbetar inom barnomsorg.

Hur allvarlig en skada är bedöms utifrån hur lång sjukfrånvaro den har orsakat och om den har lett till permanent funktionsnedsättning i form av medicinsk invaliditet eller till dödsfall.³

För arbetare inom barnomsorg ledde 42 procent av de allvarliga arbetsolyckorna till medicinsk invaliditet 2024, vilket är en lägre andel än för hela arbetsmarknaden.⁴ Att andelen arbetsolycksfall som leder till medicinsk invaliditet varierar mellan olika yrkesgrupper på arbetsmarknaden beror på att arbetsuppgifter och därmed typ av olyckor skiljer sig åt yrken emellan. I följande avsnitt beskrivs de händelseförlopp som oftast orsakar ett allvarligt arbetsolycksfall hos arbetare inom barnomsorg.

Med ett allvarligt arbetsolycksfall menar vi att olyckan har lett till mer än 30 dagars sjukskrivning/ motsvarande läknings-tid eller till medicinsk invaliditet eller dödsfall.

Tabell 1

Antal godkända allvarliga arbetsolycksfall för arbetare inom barnomsorg per kön, 2015–2024.

Kön	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	298	300	316	338	397	356	395	464	456	471
Män	53	74	64	65	71	52	60	64	80	61
Andel allvarliga arbetsolyckor som lett till medicinsk invaliditet	42 %	49 %	47 %	49 %	52 %	48 %	45 %	49 %	45 %	42 %
Total	351	374	380	403	468	408	455	528	536	532

Avläst 2026-06-30.

³ Medicinsk invaliditet är ett mått på den bestående kroppsliga funktionsnedsättningen till följd av en arbetsskada och graderas i procent av funktionsnedsättning.

⁴ I genomsnitt för hela arbetsmarknaden ledde 53 procent av de allvarliga arbetsolyckorna till medicinsk invaliditet år 2024.

Tabell 2 visar antalet allvarliga olycksfall uppdelat på yrke. Flest olyckor drabbade *barnskötare* följt av *elev-assistenter m.fl.* och *fritidsledare m.fl.* Fördelningen av antal olyckor mellan yrkena följer i stort fördelningen

av sysselsättningen (**diagram B**). För att göra en rättvis jämförelse mellan yrkena och könen behöver olycksfallen sättas i relation till sysselsättningen, vilket görs i följande avsnitt.

Tabell 2

Antal godkända allvarliga arbetsolycksfall för arbetare inom barnomsorg per yrke, 2015–2024.

Yrke	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Andel medicinsk invaliditet 2024
Barnskötare	241	232	222	253	299	259	267	321	322	337	40 %
Elevassistenter m.fl.	85	97	107	110	125	95	140	152	165	151	44 %
Fritidsledare m.fl.	25	45	51	40	44	54	48	55	49	44	52 %
Total	351	374	380	403	468	408	455	528	536	532	42 %

Avläst 2026-06-30.

Foto: Adobe Stock

Risk för allvarliga arbetsolycksfall över tid

I samtliga tabeller och diagram avseende risk har vi tagit hänsyn till eftersläpningen i rapporteringen och statistiken för alla skadeår är avläst 31 december året efter skadeåret.

Diagram 1 visar antalet allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta över tid, även kallat risk för allvarliga arbetsolycksfall. Risken för gruppen redovisas för kvinnor respektive män. Och som jämförelse visas även risken för samtliga yrkesgrupper på den svenska arbetsmarknaden.

Kvinnor inom gruppen arbetare inom barnomsorg har dubbelt så hög risk för allvarliga arbetsolycksfall som genomsnittet för samtliga yrkesgrupper på arbetsmarknaden. De senaste åren har deras risk ökat till följd av en generell ökning av antalet olycksfall för gruppen. 2024 uppgick risken till 4,2 allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta.

Tittar vi på hur det ser ut för män inom gruppen har de en lägre risk än genomsnittet. De senaste åren har deras risk legat på en stabil nivå runt 2 allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta, och 2024 uppgick den till 2,1.

Att kvinnor har högre risk än män kan bland annat förklaras av att andelen äldre är större bland kvinnor än bland män (**diagram D**). För båda könen har äldre en högre olycksrisk än yngre (**diagram 3**). Och i och med att ålderssammansättningen för sysselsättningen skiljer sig åt mellan könen, påverkas kvinnors genomsnittsrisk mer av de äldres risk än mäns genomsnittsrisk gör.

Diagram 1

Antal allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta (risk) per yrkesgrupp, kön och skadeår. Kvinnor och män.

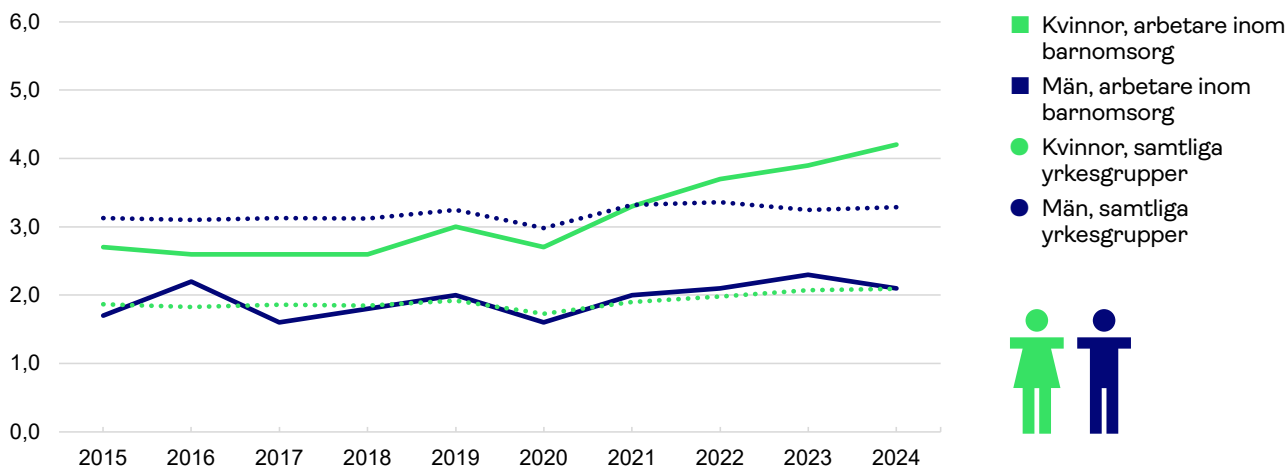
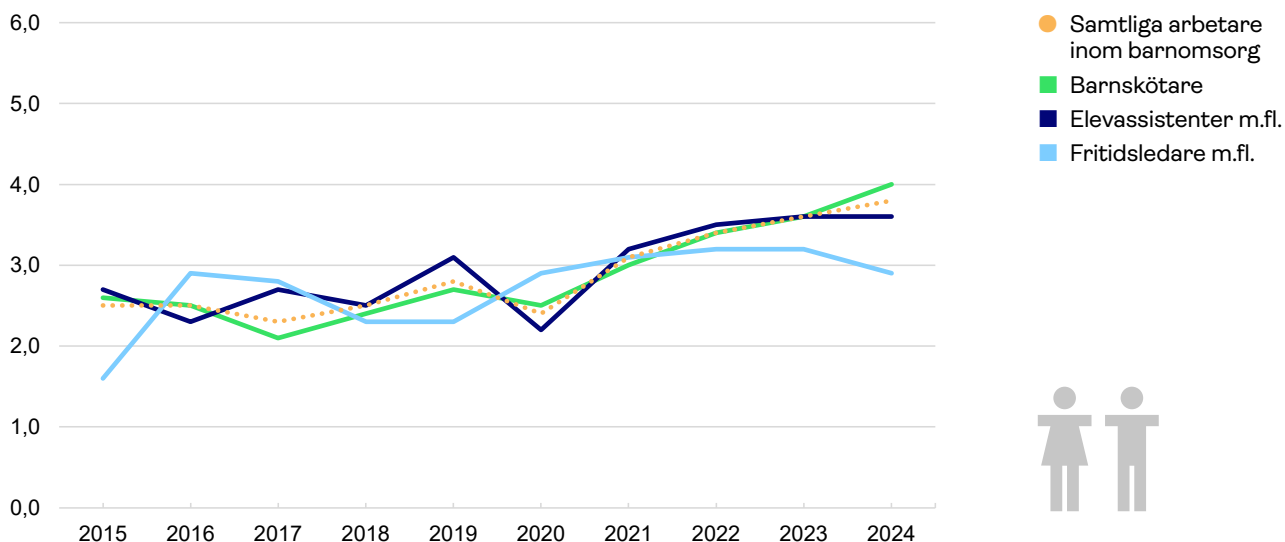

Diagram 2 visar risken för allvarliga arbetsolycksfall uppdelat på yrke, istället för uppdelat på kön som i **diagram 1**. Under perioden 2015–2024 ligger risken för de tre olika yrkena på liknande nivå. För *barnskötare* och *elevassistenter m.fl.* har risken i princip varit densamma. 2024 uppgick de båda yrkenas risk till 4,0 respektive 3,6 allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta, medan risken för *fritidsledare m.fl.* uppgick till 2,9. Inom alla tre yrken har kvinnor högre risk än män.

Den streckade linjen i **diagram 2** visar genomsnittsrisk för samtliga arbetare inom barnomsorg. Eftersom kvinnor utgör 81 procent av sysselsättningen i yrkesgruppen (**diagram C**) har deras risk en större påverkan på gruppens totala risk än vad männens har. Den totala risken för arbetare inom barnomsorg ligger därför nära kvinnornas risk (**diagram 1**).

Diagram 2

Antal allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta (risk) per yrke och skadeår. Arbetare inom barnomsorg. Kvinnor och män.

Risk för allvarliga arbetsolycksfall per åldersgrupp

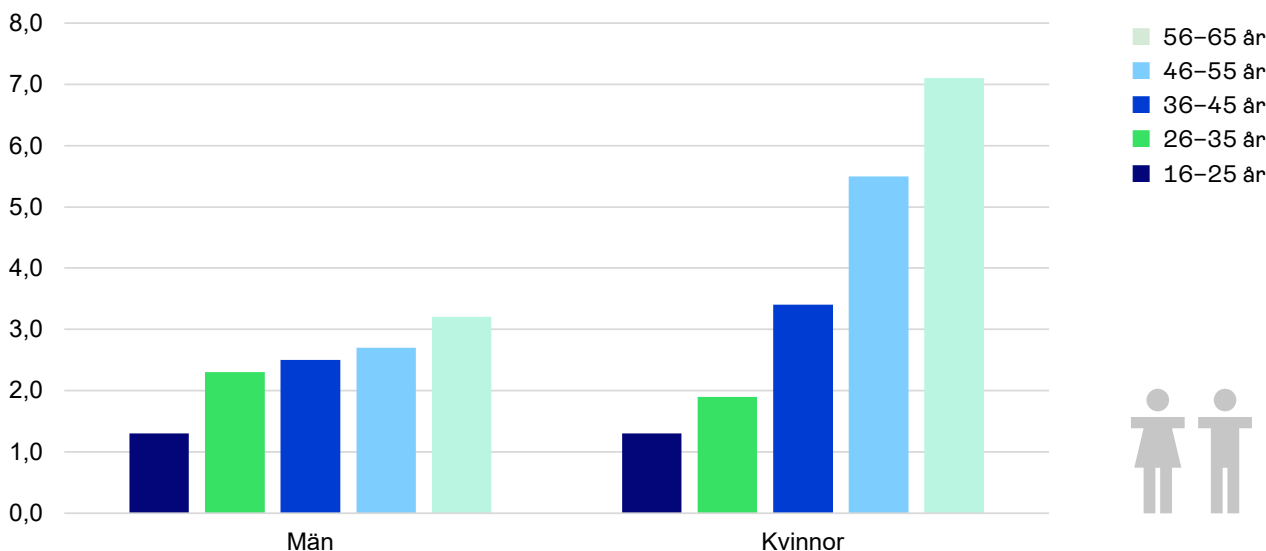
Diagram 3 visar risken för ett allvarligt arbetsolycksfall för arbetare inom barnomsorg år 2023–2024, uppdelat på kön och åldersgrupp. För de två yngsta åldersgrupperna ligger risken för de båda könen på liknande nivåer, men i de tre äldsta grupperna har kvinnor en betydligt högre risk än män.

För båda könen är risken lägst i de yngre åldersgrupperna och ökar med stigande ålder, men utvecklingen skiljer sig åt mellan könen. För män ökar risken tydligt mellan de två yngsta åldersgrupperna, men planar sedan ut. Skillnaden i risk mellan den yngsta och äldsta gruppen är knappt två olycksfall per 1 000 sysselsatta. För kvinnor ökar risken däremot relativt mycket för varje åldersgrupp, och mellan den yngsta och äldsta skiljer det nära sex olycksfall per 1 000 sysselsatta.

Att äldre har högre olycksrisk kan bland annat bero på att skador generellt läker långsammare för äldre än för yngre. Det finns också åldersskillnader när det gäller risken att drabbas av olika typer av olyckor. De vanligaste orsakerna till allvarliga arbetsolycksfall för arbetare inom barnomsorg är *fallolyckor i samma nivå, olycka med person och hot och våld* (**diagram 4**). Risken för både *fallolyckor* och *olycka med person* ökar med stigande ålder. Kvinnor i åldersgruppen 56–65 år har till exempel mer än dubbelt så hög risk för olyckor som beror på att man ramlat i samma nivå utomhus som genomsnittet för samtliga kvinnor, vilket påverkar åldersgruppens totala olycksrisk.

Diagram 3

Antal allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta (risk) per kön och åldersgrupp. Genomsnitt 2023–2024. Arbetare inom barnomsorg.

Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall

Diagram 4 och 5 visar de händelsetyper som oftast har orsakat allvarliga arbetsolycksfall bland arbetare inom barnomsorg under perioden 2020–2024. **Diagram 4** är uppdelat efter kön och **diagram 5** efter de tre yrken som ingår i yrkesgruppen.

Den vanligaste olycksorsaken för arbetare inom barnomsorg är en *fallolycka i samma nivå*, det vill säga kategorierna *ramla ute* och *ramla inne*. Som **diagram 4** visar står denna typ av olycka för 42 procent av kvinnornas och 34 procent av männens allvarliga arbetsolycksfall. Fallolyckor kan exempelvis inträffa när någon halkar på ett halt golv, snubblar över ett föremål eller ramlar när man är utomhus med barn.

Inom barnomsorgen arbetar man nära andra människor, vilket bidrar till att både *olycka med person*⁵ och *hot och våld* är vanliga olycksorsaker. *Olycka med person* utgör 20 procent av kvinnornas och 16 procent av männens allvarliga arbetsolycksfall. Dessa olyckor kan till exempel bero på missförstånd mellan kollegor som utför en arbetsuppgift tillsammans eller på att barn av misstag skadar personal vid lek.

För män är *hot och våld* den näst vanligaste olycksorsaken inom barnomsorg och står 18 procent av de allvarliga arbetsolycksfallen. Motsvarande andel för kvinnor är 13 procent. Olyckorna kan exempelvis bestå av verbala hot, hot med föremål eller fysiskt våld såsom sparkar, slag, rivningar eller nypningar.

Som **diagram 5** visar sticker yrket *barnskötare* ut genom *fallolyckor i samma nivå*, där 33 procent av samtliga olyckor är *ramla ute*, jämfört med drygt 20 procent för *elevassistenter m.fl.* och *fritidsledare m.fl.* Även *ramla inne* är vanligare bland barnskötare, 15 procent jämfört med 9 respektive 10 procent för de andra yrkena.

För *elevassistenter m.fl.* ser bilden annorlunda ut. Här sticker *hot och våld* ut kraftigt: 29 procent av olyckorna, jämfört med endast 7 procent för *barnskötare* och 12 procent för *fritidsledare m.fl.* Det är alltså den tydligaste särskiljande arbetsolycksfallsorsaken för *elevassistenter m.fl.*

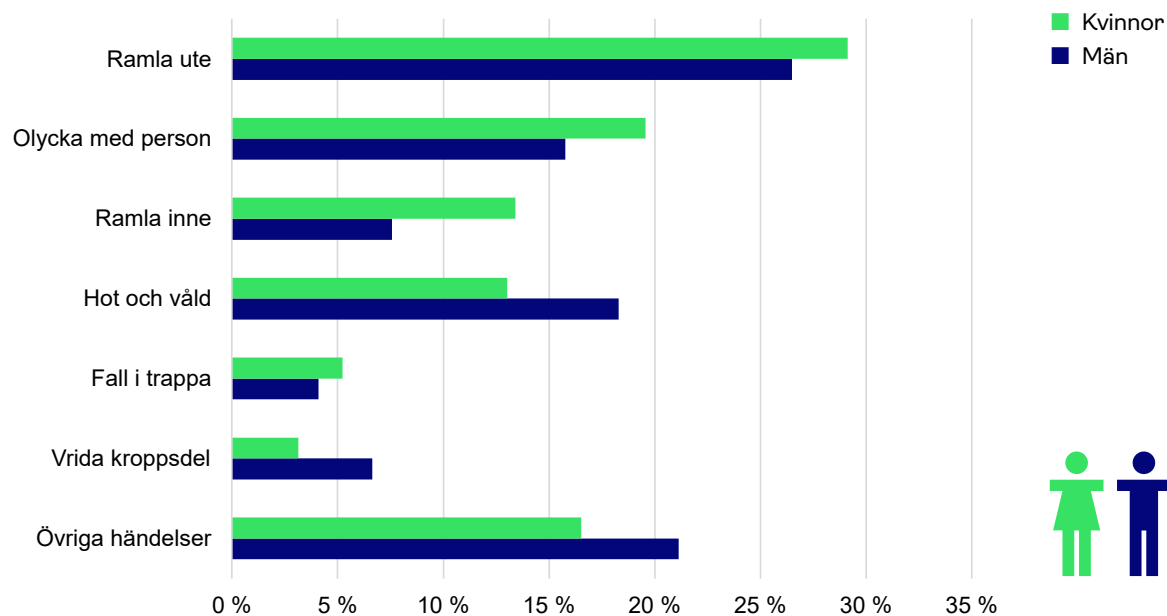
Fritidsledare m.fl. har en något jämnare fördelning mellan olycksorsakerna jämfört med de andra yrkena.

⁵ Fullständigt kategorinamn:
Olycka med person, barn, brukare, elev, boende eller patient (ej hot eller våld).

Diagram 4

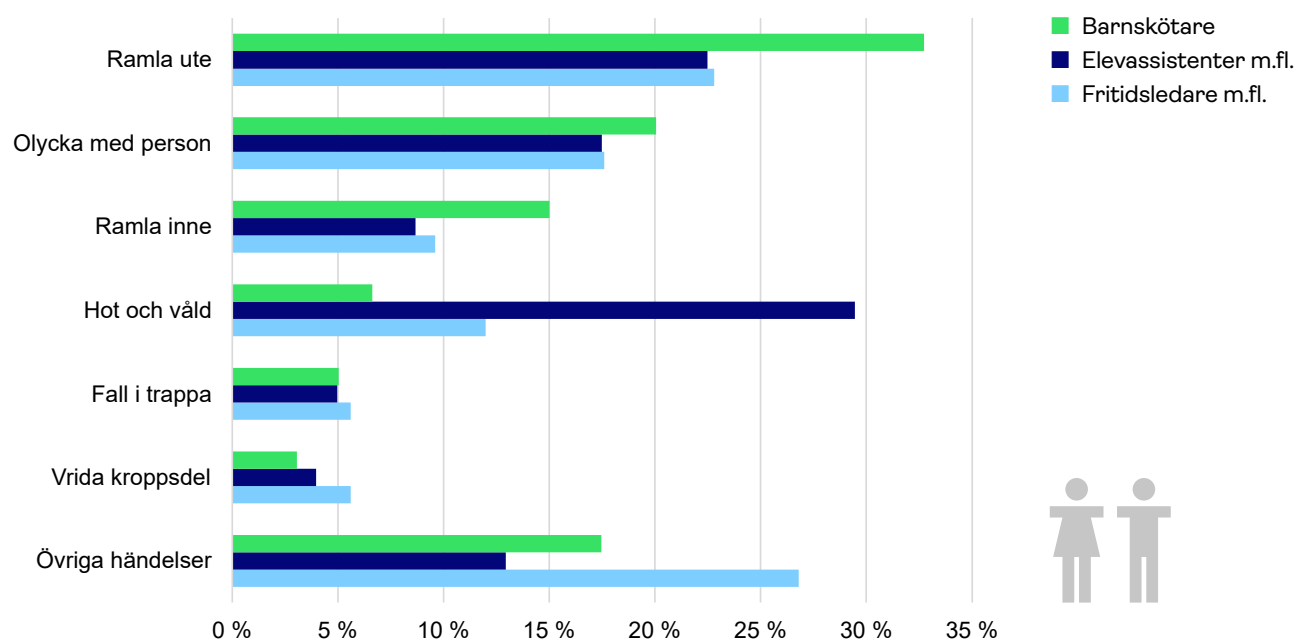
Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall för arbetare inom barnomsorg per kön, 2020–2024.

Minst 10 olycksfall per händelsetyp och kön.

Diagram 5

Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall för arbetare inom barnomsorg per yrke, 2020–2024. Kvinnor och män.

Minst 10 olycksfall per händelsetyp och yrke.

Exempel på händelseförlopp

Fallolyckor

"Jag försökte att undvika några leksaker på golvet och snubblade på en sopborste som låg på golvet. När jag föll försökte jag att ta emot mig mot väggen men tappade balansen och slog högerhand mot kanten på en dörr."

Kvinna
Barnskötare

Diagnos

Distorsion i finger (fingrar) eller tumme

Skadeallvar

Medicinsk invaliditet

"När vi var ute på en lekplats så skulle jag visa hur man dunkar. Ringen var hal så jag trillade jag baklänges slog i ryggen och bröt underarmen."

Kvinna
Fritidsledare m.fl.

Diagnos

Fraktur på underarm

Skadeallvar

Sjukskriven >30 dagar

"Jag halkade på väg upp i pulkabacken när jag skulle åka med en elev. Jag vred då till vänster knä."

Kvinna
Elevassistenter m.fl.

Diagnos

Luxation och distorsion i knäets leder och ligament

Skadeallvar

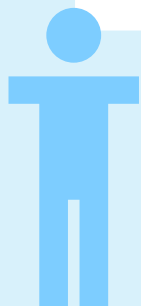
Sjukskriven >30 dagar

Exempel på händelseförlopp

Hot och våld

"Elev skrek nära ansiktet. Högt skrik."

Man
Barnskötare

Diagnos
Tinnitus

Skadeallvar
Medicinsk invaliditet

"Elev fick utbrott och gick till attack med olika tillhyggen, kniv, hammare och såg."

Kvinna
Fritidsledare m.fl.

Diagnos
Akut krisreaktion

Skadeallvar
Sjukskriven >30 dagar

"Jag försökte skydda en elev från att bli skadad av en annan, aggressiv elev. Den aggressiva eleven angrep mig och skadade mig med fysiskt våld."

Kvinna
Elevassistenter m.fl.

Diagnos
Kontusion på knä

Skadeallvar
Sjukskriven >30 dagar

Foto: Firefly (AI-genererad)

Exempel på händelseförlopp

Olycka med person

"Lekte med barnen på förskolan ute. Ett barn kom springande för fort. Jag tappade balansen. Jag ramlade av att hon sprang in i mig."

Kvinna
Barnskötare

Diagnos
Fraktur på nedre delen av radius

Skadeallvar
Medicinsk invaliditet

"En av konfirmanderna snavar och faller från en sten och landar över mitt knä. Knäet veks då åt fel håll dvs knäskålen flyttas från sitt läge utåt."

Man
Fritidsledare m.fl.

Diagnos
Luxation/distortion på knäets leder och ligament

Skadeallvar
Medicinsk invaliditet

"Jag var rastvärd och en elev hoppade nerifrån klätterställningen på mig. Jag var oförberedd och hon hamnade på min nacke."

Man
Elevassistenter m.fl.

Diagnos
Distorsion i halskotpelaren

Skadeallvar
Sjukskriven >30 dagar

Foto: Firefly (All-genererad)

Var på kroppen sker skadorna?

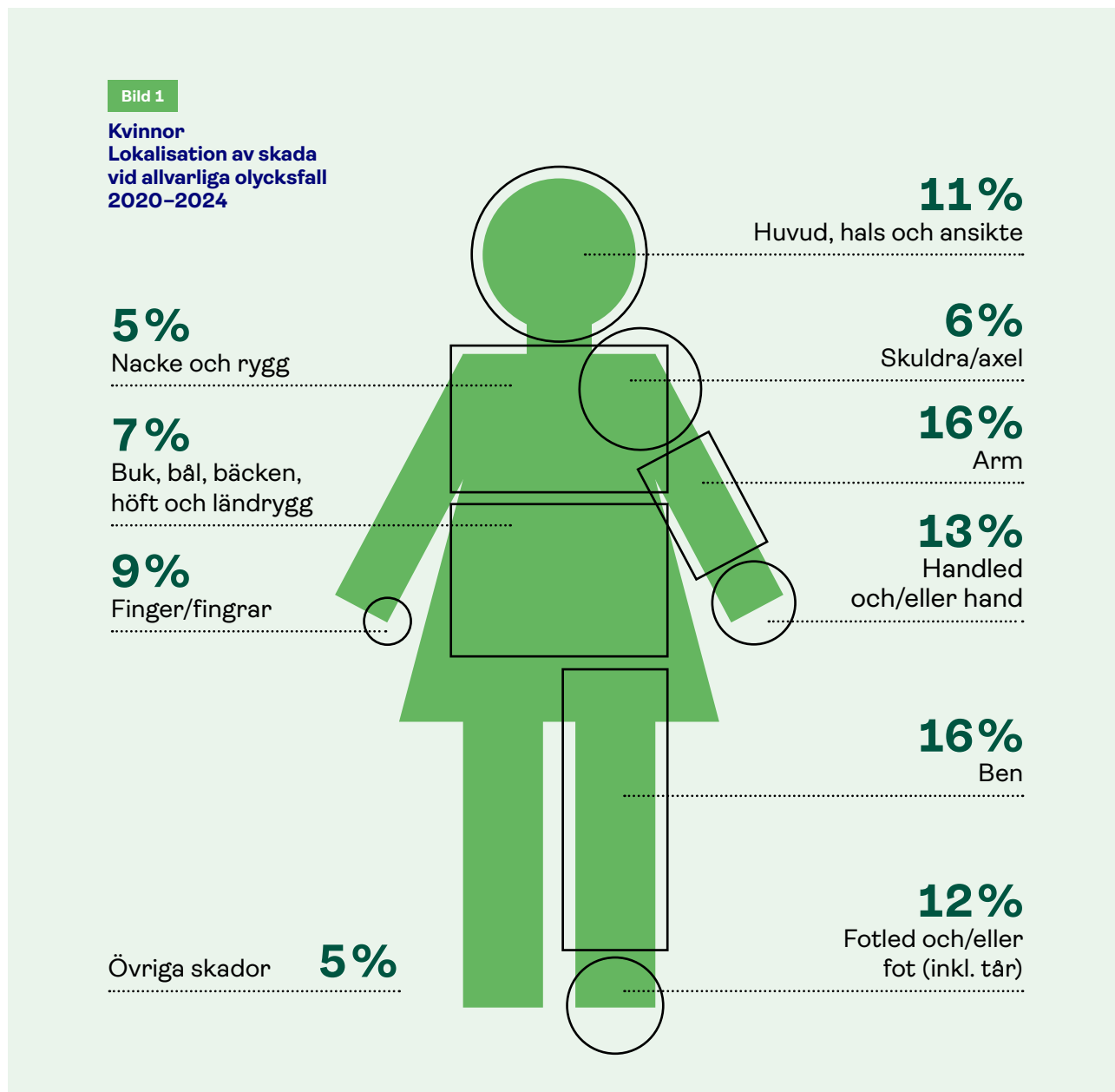
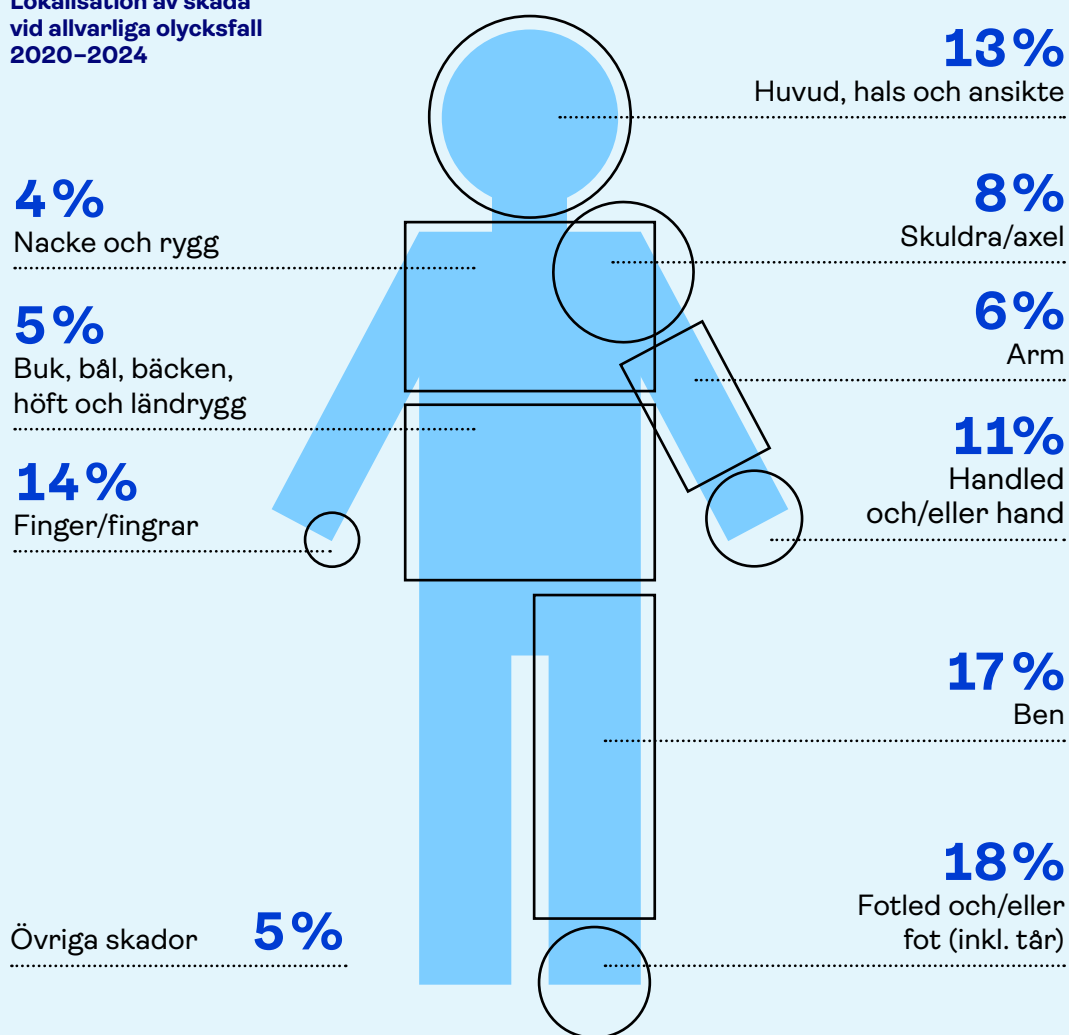

Bild 1 och 2 visar hur de allvarliga arbetsolycksfallen 2020–2024 för arbetare inom barnomsorg fördelar sig efter skadad kroppsdel, uppdelat på kvinnor och män. För kvinnor är skador på ben och arm vanligast, med 16 procent vardera.

För män är skador på fot vanligast, 18 procent, följt av skador på ben, 17 procent. Den tydligaste skillnaden mellan könen är att armskador är betydligt vanligare bland kvinnor, medan skador på fot samt fingrar är vanligare bland män.

Bild 2

Män
Lokalisation av skada
vid allvarliga olycksfall
2020–2024

Skador på händer och fingrar uppstår främst i samband med fallolyckor men de är också de vanligast förekommande skadorna vid *hot och våld* och *olycka med person*. Skador på ben, armar och fötter uppstår även de främst vid fallolyckor.

Arbets- sjukdomar

hos arbetare inom barnomsorg

I detta avsnitt redovisar vi statistik över godkända arbets-
sjukdomar för arbetare inom barnomsorg. Arbetssjukdomarna som redovisas har godkänts enligt villkoren för arbetsskadeförsäkringen (TFA, TFA-KL) samt det statliga personsskadeavtalet (PSA).

Fakta om arbetssjukdomar

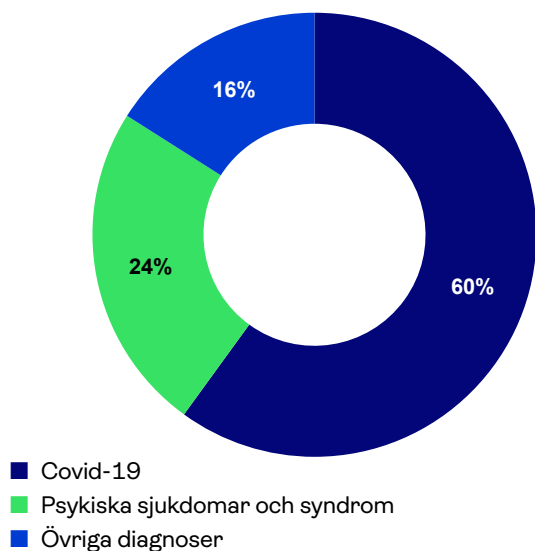
En arbetssjukdom är en sjukdom som beror på att en person har utsatts för skadlig inverkan i arbetet. Med skadlig inverkan i arbetet menas att det finns något i arbetsmiljön som påverkar den fysiska eller psykiska hälsan ogynnsamt. Det kan exempelvis vara:

- tungt arbete eller olämpliga arbetsställningar som kan orsaka rygg- eller ledbesvär
- ensidigt arbete som kan orsaka muskel- och senskador
- farliga ämnen som kan orsaka eksem, allergier, luftvägsbesvär och cancer
- psykiskt påfrestande arbetsförhållanden som kan orsaka psykiska besvär eller psykosomatiska sjukdomar, till exempel magsår eller hjärtbesvär
- vibrationer som kan skada blodkärl, nerver och leder
- buller som kan orsaka hörselskador

För att Afa Försäkring ska kunna pröva en arbetssjukdom krävs att besvären har kvarstått i minst 180 dagar och att sjukdomen är godkänd av Försäkringskassan som arbetsskada eller finns med i den internationella arbetsorganisationen ILO:s förteckning över arbetssjukdomar.⁶ Antalet godkända arbetssjukdomar är underskattat, då en arbetssjukdom kan visa sig flera år efter att en person exponerats för skadlig inverkan i arbetet. En relativt stor andel anmälningar kommer in flera år efter det att skadan har visat sig. Det gör statistiken svårtolkad.

Diagram 6

Godkända arbetssjukdomar efter diagnos, visandeår 2015-2024. Arbetare inom barnomsorg.

Antalet godkända arbetssjukdomar med visandeår 2015–2024 bland arbetare inom barnomsorg uppgår till 58 fall.⁷ Gruppen står för cirka 1 procent av samtliga godkända arbetssjukdomar under perioden.

Som **diagram 6** visar är covid-19 den vanligaste diagnosen och ligger bakom 60 procent av de godkända arbetssjukdomarna i gruppen. Detta trots att covid-19 endast förekom som arbetssjukdom under åren 2020–2022. Under dessa år godkändes 35 arbetssjukdomar orsakade av covid-19 bland arbetare inom barnomsorg.

Näst vanligast är *psykiska sjukdomar och syndrom*, som ligger bakom 24 procent av fallen. Övriga diagnoser utgör tillsammans resterande 16 procent.

Covid-19 är med på ILO:s förteckning och kan därför prövas direkt av Afa Försäkring utan att först godkännas som arbetsskada av Försäkringskassan. Ärenden med diagnoser inom *psykiska sjukdomar och syndrom* måste däremot ha godkänts som arbetsskada av Försäkringskassan innan de kan prövas av Afa Försäkring.

⁶ ILO är FN:s fackorgan för arbetslivsfrågor.

⁷ Med visandeår menar vi det år som sjukdomen först visat sig. En arbetssjukdom anses ha visat sig vid första läkarbesöket eller första dagen med sjukfrånvaro med anledning av skadan.

Långvarig sjukfrånvaro

hos arbetare
inom barnomsorg
i Kommuner och
regioner

I detta avsnitt redovisar vi statistik över långvarig sjukfrånvaro för arbetare inom barnomsorg inom Kommuner och regioner. Sjukfallen som redovisas har ersatts av avtalsgruppsjukförsäkringen för kommuner och regioner, AGS-KL. De har blivit mer än 90 dagar långa eller lett till beviljad månadsersättning.

Tabell 3 visar antalet långa sjukfall för yrkesgruppen uppdelat på kön. Kvinnor har betydligt fler långa sjukfall än män, vilket till stor del beror på att fler kvinnor är sysselsatta inom yrkesgruppen.

Tabell 3

Antal långa sjukfall för arbetare inom barnomsorg i Kommuner och regioner.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	2 704	2 768	2 593	2 595	2 453	2 383	2 409	2 531	2 651	2 733
Män	194	176	221	205	236	224	239	257	237	246
Total	2 898	2 944	2 814	2 800	2 689	2 607	2 648	2 788	2 888	2 979

Avläst 2026-06-30.

I **tabell 4** redovisar vi antalet långa sjukfall för de tre yrken som ingår i gruppen arbetare inom barnomsorg. Flest långa sjukfall har yrket *barnskötare*, som också är det största yrket inom arbetare inom barnomsorg i

Kommuner och regioner. Då antalet sysselsatta skiljer sig åt mellan de tre yrkena behöver antalet långa sjukfall sättas i relation till sysselsättningen, vilket görs i följande avsnitt.

Tabell 4

Antal långa sjukfall för arbetare inom barnomsorg per yrke i Kommuner och regioner.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Barnskötare	2 171	2 177	1 996	2 009	1 896	1 777	1 787	1 894	1 920	1 964
varav kvinnor	2 133	2 131	1 949	1 957	1 841	1 728	1 734	1 841	1 870	1 916
varav män	38	46	47	52	55	49	53	53	50	48
Elevassistenter m.fl.	482	509	569	559	580	594	641	672	741	805
varav kvinnor	399	434	464	465	454	462	513	534	606	659
varav män	83	75	105	94	126	132	128	138	135	146
Fritidsledare m.fl.	245	258	249	232	213	236	220	222	227	210
varav kvinnor	172	203	180	173	158	193	162	156	175	158
varav män	73	55	69	59	55	43	58	66	52	52
Total	2 898	2 944	2 814	2 800	2 689	2 607	2 648	2 788	2 888	2 979

Avläst 2026-06-30.

Risk för långvarig sjukfrånvaro över tid

I samtliga tabeller och diagram avseende risk har vi tagit hänsyn till eftersläpningen i rapporteringen och statistiken för alla skadeår är avläst 31 december året efter skadeåret.

I **diagram 7** redovisar vi antalet långa sjukfall per 1 000 sysselsatta över tid, även kallat risk för långvarig sjukfrånvaro, för kvinnor och män i gruppen arbetare inom barnomsorg i kommuner och regioner. Som jämförelse visar diagrammet även risken för samtliga kvinnor och samtliga män i kommuner och regioner.

För kvinnor har risken för arbetare inom barnomsorg varit ungefär densamma som risken för samtliga kvinnor inom kommuner och regioner fram till 2021. Därefter har arbetare inom barnomsorg haft något högre risk, vilket framför allt beror på fler långa sjukfall med *muskuloskeletala diagnoser* som ryggsjukdomar och reumatism.

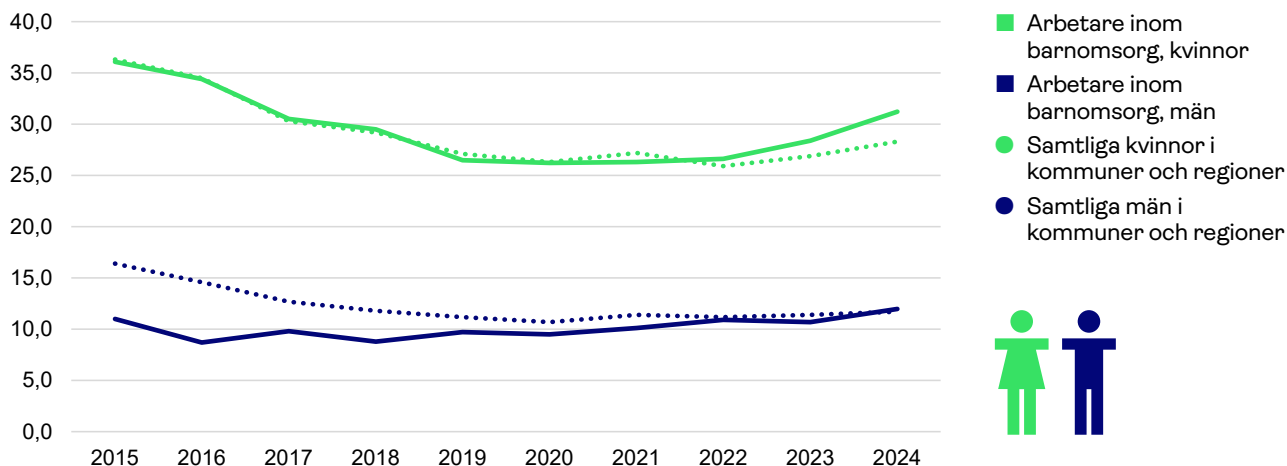
Även långa sjukfall med psykisk diagnos har ökat mer för dessa kvinnor än för samtliga kvinnor inom kommuner och regioner.

För män har risken för arbetare inom barnomsorg historiskt varit lägre än risken för samtliga män inom kommuner och regioner. Skillnaden har minskat över tid och de senaste åren har risken varit ungefär densamma.

Kvinnor har klart högre risk för långvarig sjukfrånvaro än män. Detta är inte unikt för *arbetare inom barnomsorg* utan gäller för de flesta yrkesgrupper.

Diagram 7

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta (risk). Kommuner och regioner.

Risk för långvarig sjukfrånvaro per yrke

Tabell 5–7 visar risken för långvarig sjukfrånvaro för de yrken som ingår i gruppen arbetare inom barnomsorg. Högst risk har kvinnor i yrket *barnskötare*. *Elevassistenter m.fl.* och *barnskötare* har haft liknande riskutveckling över tid medan risken för *fritidsledare m.fl.* har varierat mer.

Fritidsledare m.fl. är också det yrke med minst antal sysselsatta inom arbetare inom barnomsorg, vilket gör att mindre förändringar av antalet långa sjukfall mellan åren får större påverkan på risken för långvarig sjukfrånvaro.

Tabell 5

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta (risk) per yrke för arbetare inom barnomsorg i kommuner och regioner. Kvinnor och män.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Barnskötare	34,6	33,2	28,9	28,6	26,0	25,0	25,5	26,8	27,9	31,0
Elevassistenter m.fl.	22,0	18,5	18,9	17,2	17,0	17,4	17,8	18,4	21,2	23,8
Fritidsledare m.fl.	33,2	33,4	30,4	27,2	22,0	26,4	23,7	19,3	19,8	18,8
Hela yrkesgruppen	31,5	29,3	26,2	25,2	23,1	22,9	23,0	23,5	25,1	27,5

Tabell 6

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta (risk) per yrke för arbetare inom barnomsorg i kommuner och regioner. Kvinnor.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Barnskötare	37,5	35,9	31,2	30,9	27,8	26,8	27,3	28,4	29,6	32,9
Elevassistenter m.fl.	28,2	25,5	25,0	23,2	21,1	21,4	22,1	22,7	26,2	29,1
Fritidsledare m.fl.	44,2	50,0	42,8	38,5	30,8	40,9	33,3	22,4	25,4	23,5
Hela yrkesgruppen	36,1	34,4	30,5	29,5	26,5	26,2	26,3	26,6	28,4	31,2

Tabell 7

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta (risk) per yrke för arbetare inom barnomsorg i kommuner och regioner. Män.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Barnskötare	6,1	7,5	6,7	7,4	7,8	7,5	8,1	9,3	9,2	9,4
Elevassistenter m.fl.	10,6	7,1	9,1	7,6	10,0	10,5	10,0	10,3	11,2	13,2
Fritidsledare m.fl.	20,7	15,2	17,0	14,9	11,9	9,9	13,0	14,5	11,4	11,8
Hela yrkesgruppen	11,0	8,7	9,8	8,8	9,7	9,5	10,1	10,9	10,7	12,0

Risk för långvarig sjukfrånvaro per åldersgrupp

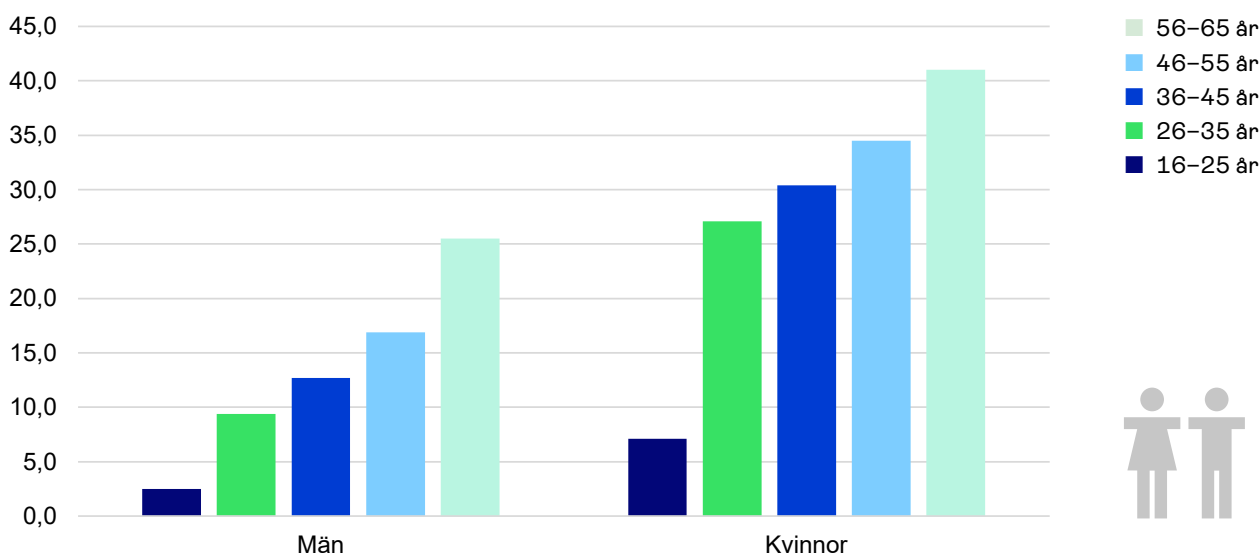
Risken för långvarig sjukfrånvaro ökar generellt med åldern och som **diagram 8** visar är *arbetare inom barnomsorg* inget undantag. Detta gäller både kvinnor och män. Kvinnor har högre risk för långvarig sjukfrånvaro än män i samtliga åldersgrupper.

Foto: Adobe Stock

Diagram 8

**Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta (risk) per åldersgrupp.
Arbetare inom barnomsorg i kommuner och regioner, genomsnitt 2023 och 2024.**

Vilka diagnoser ligger bakom den långvariga sjukfrånvaron?

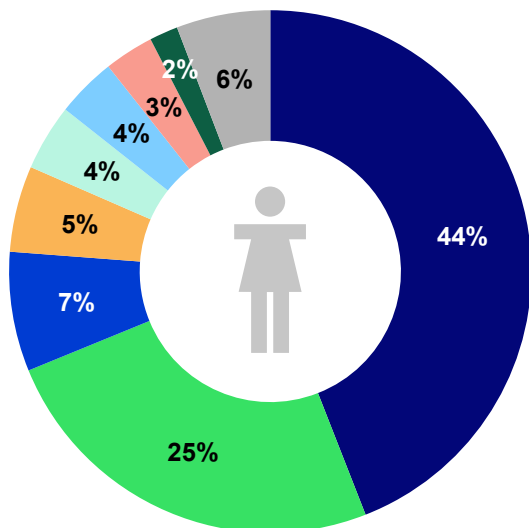
Diagram 9 och 10 visar de vanligaste diagnoserna vid långvarig sjukfrånvaro bland arbetare inom barnomsorg för kvinnor och för män. Vanligast är *psyksiska diagnoser*, följt av *muskuloskeletala diagnoser* som ryggsjukdomar och reumatism. Att dessa två diagnoskapitel står för en majoritet av den långa sjukfrånvaron är inte unikt för arbetare inom barnomsorg utan gäller för i princip alla yrkesgrupper. Deras sammanlagda andel av den långa sjukfrånvaro har över tid legat ganska stabilt runt två tredjedelar.

Diagnoskapitlet *skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker* innehåller främst fritidsolycksfall, eftersom arbetsolycksfall ersätts av arbetsskade-försäkringen TFA-KL.

Diagnosfördelningen är snarlik för kvinnor och män inom yrkesgruppen. En skillnad är att för kvinnor står sjukfall med graviditetsrelaterade diagnoser för fyra procent av den långa sjukfrånvaron. En annan skillnad är att män har en större andel sjukfall med diagnoser avseende *cirkulationsorganens sjukdomar* (hjärt-/kärtsjukdomar) än vad kvinnor har.

Diagram 9

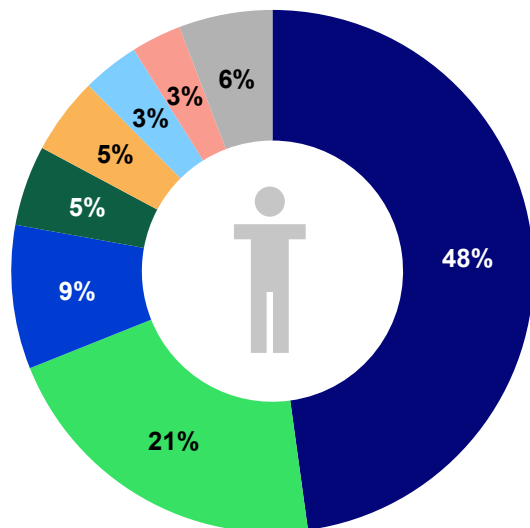
Långvarig sjukfrånvaro per diagnoskapitel 2023–2024. Arbetare inom barnomsorg i kommuner och regioner, kvinnor.

- Psyksiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar
- Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven
- Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker
- Tumörer
- Graviditet, förlossning och barnsängstid
- Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats
- Sjukdomar i nervsystemet
- Cirkulationsorganens sjukdomar
- Övriga diagnoser

Diagram 10

Långvarig sjukfrånvaro per diagnoskapitel 2023–2024. Arbetare inom barnomsorg i kommuner och regioner, män.

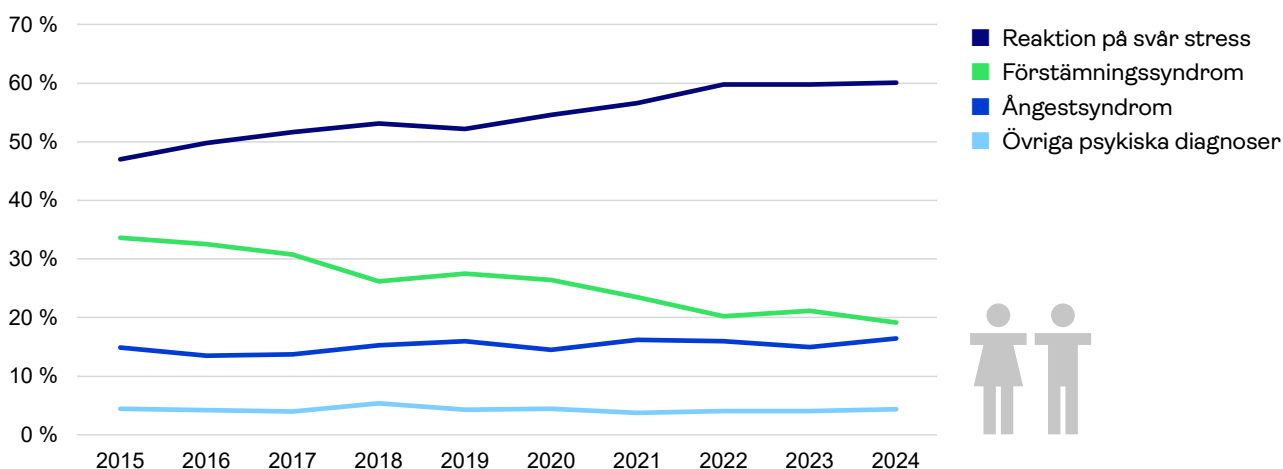
- Psyksiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar
- Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven
- Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker
- Cirkulationsorganens sjukdomar
- Tumörer
- Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats
- Sjukdomar i nervsystemet
- Övriga diagnoser

Diagram 11 visar diagnosfördelningen över tid för långa sjukfall med psykisk diagnos för kvinnor och män. Över 90 procent av de långa sjukfallen inom detta diagnoskapitel utgörs av *reaktion på svår stress* (exempelvis utmattningssyndrom, som stod för knappt 40 procent

av dessa sjukfall 2024), *förstämmningssyndrom* (som depression) och *ångestsyndrom*. Andelen sjukfall med diagnos inom *reaktion på svår stress* har ökat över tid medan andelen sjukfall med diagnos inom *förstämmningssyndrom* har minskat.

Diagram 11

Diagnosfördelning för långa sjukfall med psykisk diagnos 2015–2024. Arbetare inom barnomsorg i kommuner och regioner, kvinnor och män.

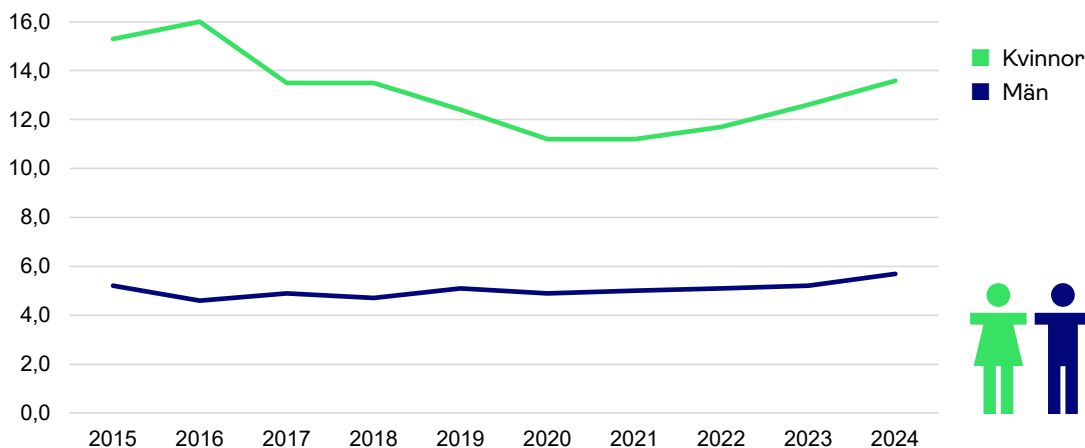

Som **diagram 12** visar har risken för långvarig sjukfrånvaro med psykisk diagnos, minskat för kvinnor mellan 2016 och 2020 men ökat de senaste åren. Ökningen beror framför allt på fler långa sjukfall med diagnos inom reaktion på svår stress. För män var risken relativt stabil fram till 2023 men ökade något 2024. Risken för långvarig sjukfrånvaro med psykisk diagnos för arbetare inom barnomsorg ligger något högre än motsvarande risk för hela avtalsområdet kommuner och regioner.

Snittåldern för personer med ett långt sjukfall med psykisk diagnos är lägre än för övriga diagnoser. För kvinnor är snittåldern 44 år för psykiska diagnoser mot 49 år för övriga diagnoser. För män är snittåldern 38 år för psykiska diagnoser mot 48 år för övriga diagnoser.

Diagram 12

Antal långa sjukfall med psykisk diagnos per 1 000 sysselsatta (risk). Arbetare inom barnomsorg i kommuner och regioner.

Sjukfallens längd

I **diagram 13** redovisas medianlängd för de sjukfall som varat i mer än 90 dagar eller lett till månadsersättning, fördelat på det år då sjukfrånvaron påbörjades. Medianlängd innebär den sjukfallslängd då hälften av sjukfallen har avslutats och hälften fortfarande pågår. Sjukfall som har lett till månadsersättning har vid denna medianberäkning räknats som att de blev 360 dagar långa, samma längd som den maximala sjukfrånvaro som Afa Försäkring betalar ut dagsersättning för.

Arbetare inom barnomsorg har haft ungefär samma sjukfallslängd som hela gruppen anställda inom kommuner och regioner och liknande utveckling över tid. Kvinnor har något längre sjukfall än män.

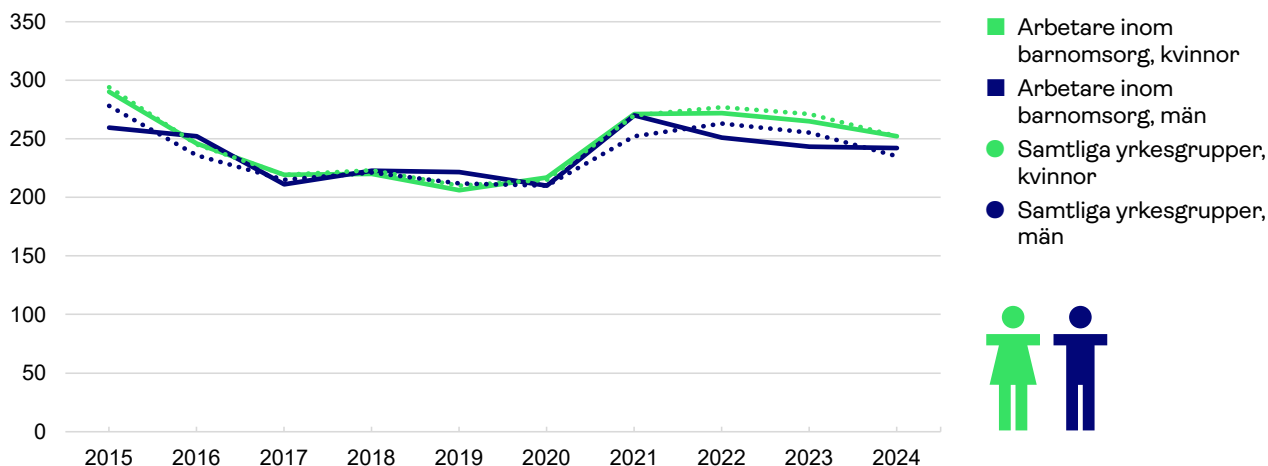
En faktor som påverkat medianlängderna mellan åren är antalet sjukfall som avslutats vid dag 180, då Försäkringskassan i normalfallet prövar arbetsförmågan mot hela

arbetsmarknaden. Regeringen stoppade tillfälligt dessa prövningar från den 21 december 2020. Stoppet varade till och med 15 mars 2021, då en permanent regelförändring trädde i kraft.

Den permanenta regelförändringen innebär att bedömningen av arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden efter dag 180 ska skjutas upp, om *överbäggande skäl* talar för att den försäkrade senast dag 365 kommer att återgå i arbete hos arbetsgivaren i samma omfattning som tidigare. Undantaget *överbäggande skäl* började användas i stor utsträckning, vilket innebar att betydligt färre sjukfall avslutades vid dag 180 efter år 2020. Samtidigt ökade antalet sjukfall som fortfarande pågår dag 360 påtagligt, vilket resulterade i ökade medianlängder. Medianlängden har därefter minskat något, men ligger fortfarande högre än för åren innan regelförändringen.

Diagram 13

Medianlängd för långa sjukfall 2015–2024. Kommuner och regioner.

Långvarig sjukfrånvaro 2023–2024

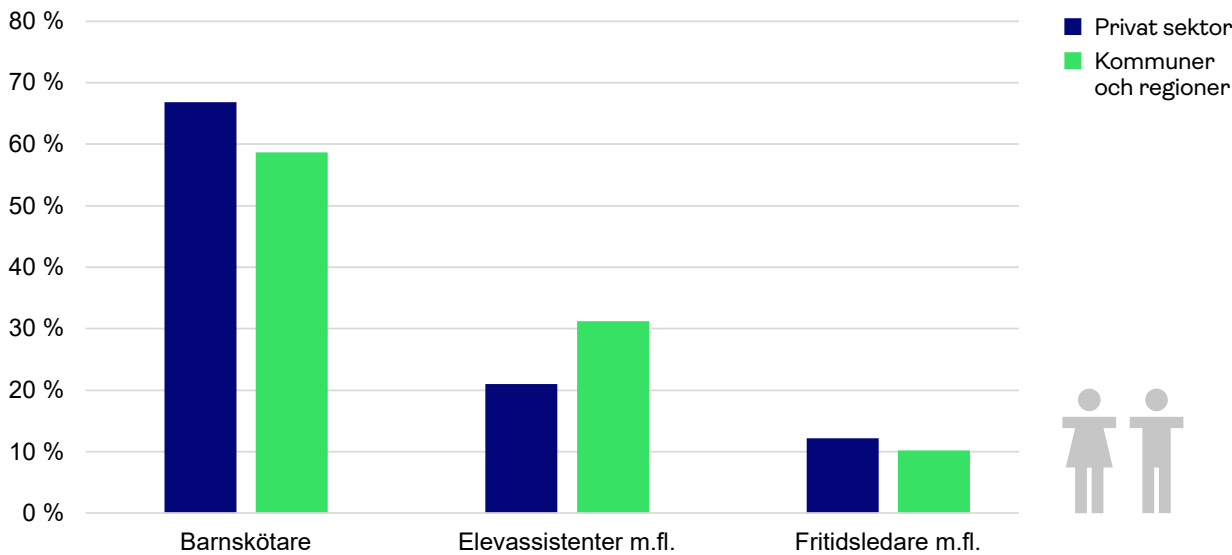
hos arbetare inom
barnomsorg i
privat sektor

I detta avsnitt redovisas statistik för arbetare inom barnomsorg inom privat sektor. Sjukfallen som redovisas har ersatts av avtalsgruppsjukförsäkringen för privatanställda arbetare, AGS. De har blivit mer än 90 dagar långa eller lett till beviljad månadsersättning.

Statistiken redovisas endast för 2023 och 2024. Detta då merparten av de sysselsatta inom yrkesgruppen innan 2023 hade tjänstemannaavtal och därmed inte omfattades av AGS, som omfattar privatanställda arbetare.

Yrkesgruppen *arbetare inom barnomsorg* skiljer sig något mellan privat sektor och kommuner och regioner vad gäller sammansättningen av de sysselsatta, vilket **diagram 14** visar. Bland privatanställda arbetare utgör *barnskötare* en större andel av de sysselsatta inom yrkesgruppen än i kommuner och regioner och *elevassistenter m.fl.* en mindre andel.

Diagram 14
Yrkesfördelning bland sysselsatta för arbetare inom barnomsorg 2024. Privat sektor och kommuner och regioner. Kvinnor och män

Tabell 8 visar antalet långa sjukfall för arbetare inom barnomsorg i privat sektor uppdelat på kön. Kvinnor har betydligt fler långa sjukfall än män, vilket till stor del beror på att fler kvinnor är sysselsatta inom yrkesgruppen. Då männen i yrkesgruppen har så pass få långa sjukfall är det inte möjligt att redovisa all statistik uppdelat per kön.

Tabell 8
Antal långa sjukfall för arbetare inom barnomsorg, privat sektor.

	2023	2024
Kvinnor	303	359
Män	21	23
Total	324	382

Avläst 2026-06-30.

I **diagram 15** redovisas risken för långvarig sjukfrånvaro för arbetare inom barnomsorg i privat sektor. Liksom i de flesta yrkesgrupper har kvinnor högre risk för långvarig sjukfrånvaro än män. Risken för arbetare inom barnomsorg är lägre än risken för samtliga privatanställda arbetare.

Risken för långvarig sjukfrånvaro för arbetare inom barnomsorg är lägre i privat sektor än inom kommuner och regioner. En delförklaring är ålderssammansättningen. Det är en större andel yngre i denna yrkesgrupp i privat sektor och en mindre andel äldre, och äldre har en högre risk för långvarig sjukfrånvaro. Men även om man jämför risken för samma åldersgrupp mellan yrkesgruppen i privat sektor och i kommuner och regioner är risken lägre i privat sektor, så ålderssammansättningen är inte hela förklaringen.

Foto: Adobe stock

Diagram 15

Antal långa sjukfall per 1000 sysselsatta (risk) 2023 och 2024. Arbetare privat sektor.

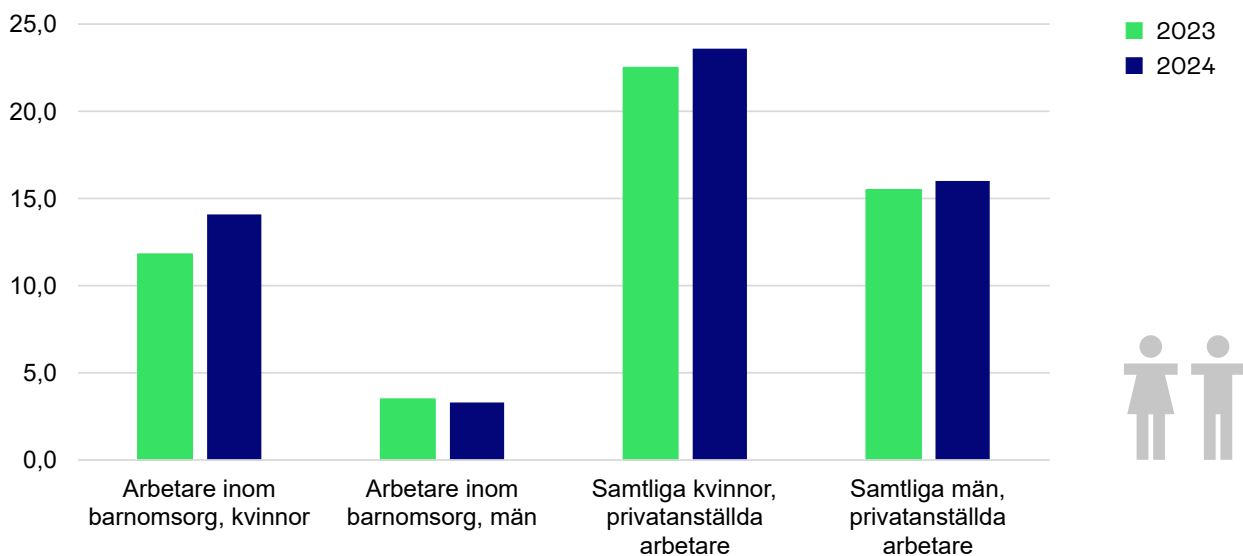
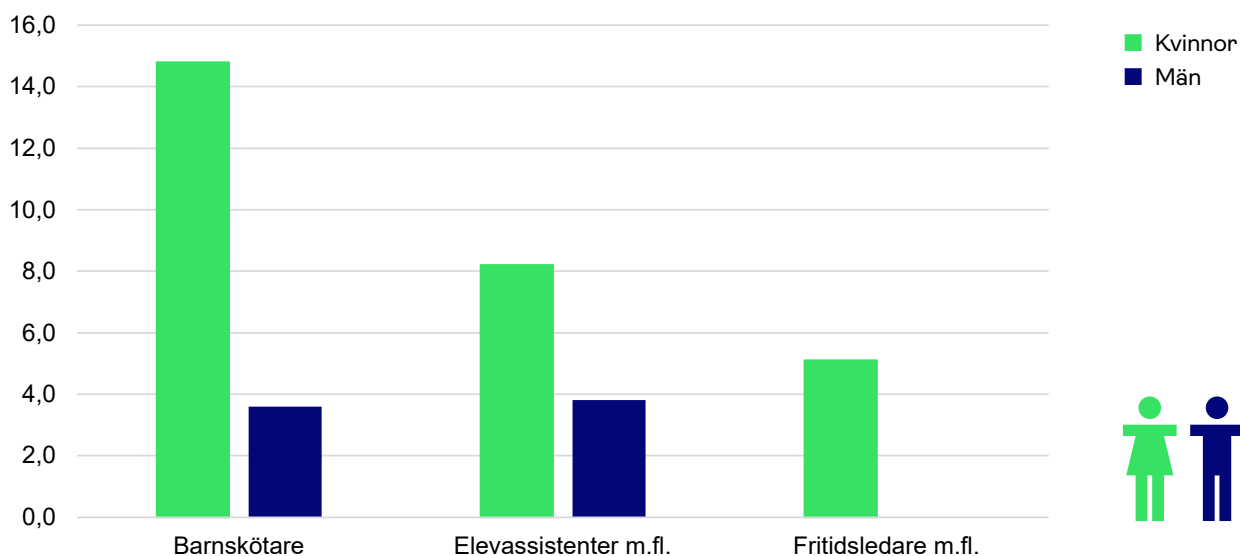

Diagram 16 visar risken för de tre yrkena inom gruppen arbetare inom barnomsorg i privat sektor. För män är antalet långa sjukfall för *fritidsledare m.fl.* för få för att

risken ska kunna redovisas. Kvinnor har klart högre risk än män och högst risk för långvarig sjukfrånvaro har *barnskötare och elevassistenter m.fl.*

Diagram 16

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta (risk), genomsnitt 2023 och 2024, per yrke och kön. Arbetare inom barnomsorg i privat sektor.

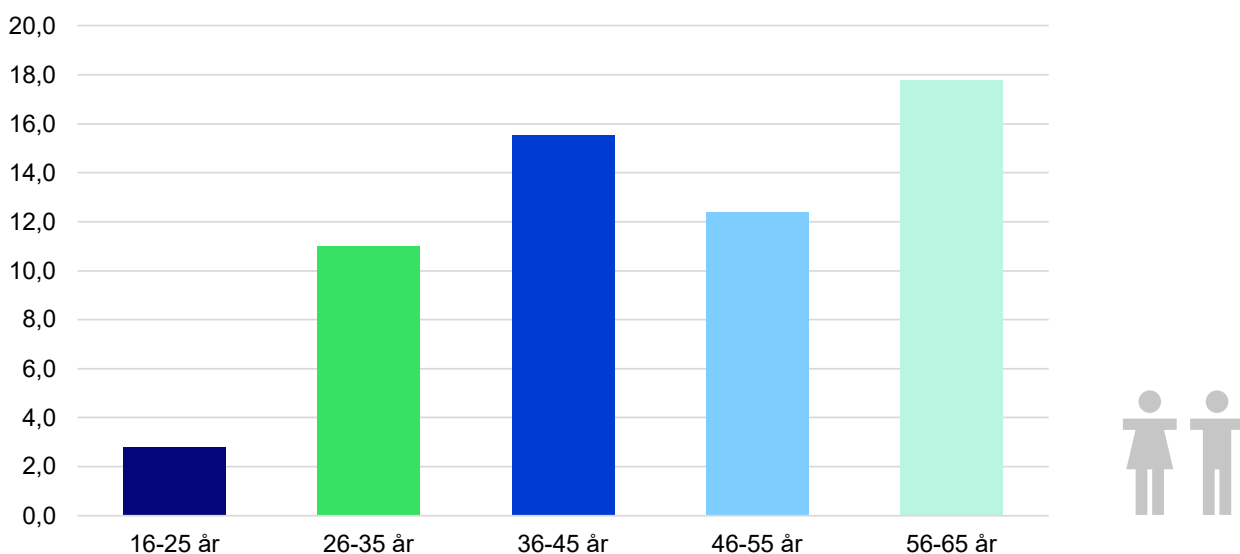

Generellt ökar risken för långvarig sjukfrånvaro med stigande ålder. För privatanställda arbetare inom barnomsorg har dock åldersgruppen 36–45 år högre risk för

långvarig sjukfrånvaro än åldersgruppen 46–55 år, som **diagram 17** visar. Detta beror framför allt på fler sjukfall med psykisk diagnos i åldersgruppen 36–45 år.

Diagram 17

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta (risk) per åldersgrupp. Genomsnitt 2023 och 2024. Arbetare inom barnomsorg i privat sektor. Kvinnor och män.

Vilka diagnoser ligger bakom den långvariga sjukfrånvaron?

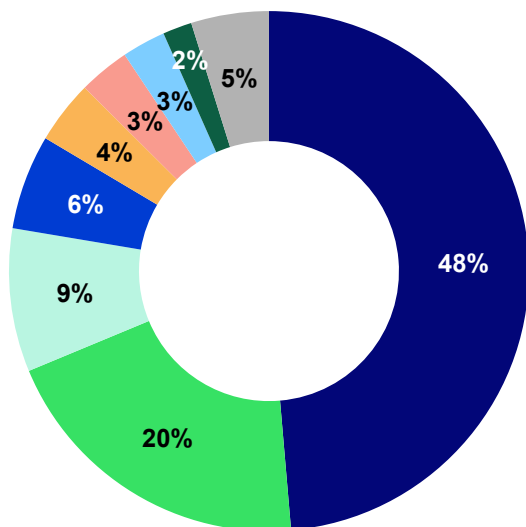
Diagram 18 och 19 visar de vanligaste diagnoserna vid långvarig sjukfrånvaro för arbetare inom barnomsorg för kvinnor respektive män. Diagnosfördelningen liknar den för arbetare inom barnomsorg inom kommuner och regioner. Vanligast är *psykiska diagnoser*, följt av *muskulo-skeletala diagnoser*, som ryggsjukdomar och reumatism.

Snittåldern för personer med ett långt sjukfall med psykisk diagnos är något lägre än för övriga diagnoser. För kvinnor är snittåldern 41 år för psykiska diagnoser mot 44 år för övriga diagnoser. För män är snittåldern 38 år för psykiska diagnoser mot 39 år för övriga diagnoser.

För män redovisas färre diagnoskapitel än för kvinnor eftersom männen i yrkesgruppen är färre, vilket gör att statistiken inte kan redovisas lika finfördelad.

Diagram 18

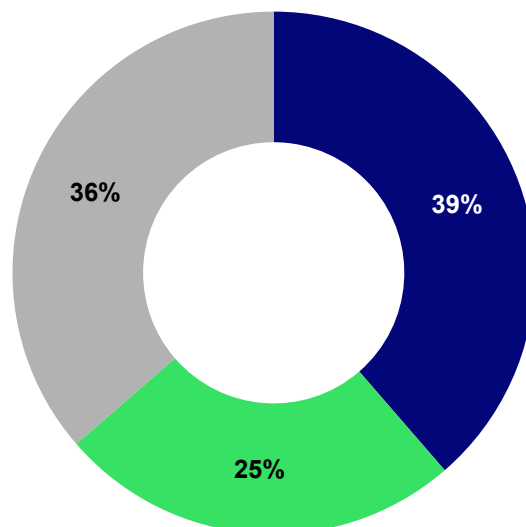
Långvarig sjukfrånvaro per diagnoskapitel 2023–2024. Arbetare inom barnomsorg i privat sektor, kvinnor.

- | beteendestörningar
- | Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven
- | Graviditet, förlossning och barnsängstid
- | Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker
- | Tumörer
- | Sjukdomar i nervsystemet
- | Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats
- | Cirkulationsorganens sjukdomar
- | Övriga diagnoser

Diagram 19

Långvarig sjukfrånvaro per diagnoskapitel 2023–2024. Arbetare inom barnomsorg i privat sektor, män.

- | beteendestörningar
- | Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven
- | Övriga diagnoser

Förslag på förebyggande åtgärder

Stöd för förebyggande arbete från Afa Försäkring

IA-systemet

Ett stöd i SAM-hjulet för systematiskt arbetsmiljöarbete. Enligt Arbetsmiljöverkets definition i AFS 2001:1 handlar det systematiska arbetsmiljöarbetet om att "undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås." Läs mer på:

[IA-systemet – stöd i ditt systematiska arbetsmiljöarbete](#)

Forskning och utveckling

Läs mer om den forskning inom arbetsmiljö och hälsa som Afa Försäkring finansierar på:

[Forskning inom arbetsmiljö och hälsa](#)

Rehabiliteringsstöd

Rehabilitera kan man göra redan innan en medarbetare blir sjukskriven. Att söka arbetslivsinriktat rehabiliteringsstöd för att förebygga sjukfrånvaro bidrar till hållbarhet för både arbetstagare och arbetsgivare. Afa Försäkring kan lämna ersättning för kostnader för arbetslivsinriktad rehabilitering och insatser för att förebygga arbetsoförmåga vid både psykiska och fysiska besvär. Läs mer på:

[Rehabiliteringsstöd för anställda](#)

Stöd från Suntarbetsliv

Ergonomi

Ergonomi handlar om att anpassa arbetet och miljön till människan och inte tvärtom. Din arbetsställning, dina arbetsredskap och hur du utför ditt arbete ska inte slita på dig i onödan. Här finns en ergonomiguide där du kan se hur ni kan förbättra ergonomin på din arbetsplats.

[Vad är ergonomi](#)

Säkerhetsdialogen

Suntarbetslivs stöd för att förebygga hot och våld på jobbet. Forskning visar att ett främjande och förebyggande arbete inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet är det bästa man kan göra för att skapa en trygg och säker arbetsplats. Suntarbetslivs verktyg Säkerhetsdialogen kan ge stöd i det arbetet.

[Säkerhetsdialogen](#)

Stressdialogen

Att aktivt arbeta med att förebygga osund stress i arbetslivet gynnar såväl individen och arbetsgruppen som hela verksamheten. Med Stressdialogen får ni stöd i att prata om vad som orsakar stress på jobbet och hur ni kan förebygga ohälsa i arbetsgruppen.

[Stressdialogen – förebygg osund stress på jobbet](#)

SAM-verkstan

Få snurr på arbetsmiljöarbetet tillsammans med SAM-verkstan.

[Få snurr på arbetsmiljöarbetet med SAM-verkstan](#)

Stöd från Prevent

Jobba med arbetsmiljön

På webbsidorna Jobba med arbetsmiljön finns en rad olika hjälpmedel som kan underlätta arbetsmiljöarbetet. Arbetsmiljö är allt det du har runt omkring dig på jobbet, till exempel arbetsredskap och maskiner. Hur arbetet är organiserat och hur du trivs på jobbet hör också till arbetsmiljön.

[Jobba med arbetsmiljön](#)

Ergonomi

God ergonomi är viktigt i en bra arbetsmiljö. Ofta används begreppet ergonomi för att uttrycka hur besvär som ont i rygg och axlar, muskler och leder hänger samman med hur man sitter, står, lyfter och bär. Det som kallas kognitiv ergonomi handlar om att göra arbetsmiljön hjärnvänlig, till exempel genom att anpassa tekniska system efter människans sätt att ta in och tolka omvärlden.

[Ergonomi, en del av arbetsmiljön](#)

Stress i arbetet

På prevent.se finns information om arbetsrelaterad stress. Det handlar om hur kraven i arbetet och arbetsorganisationen påverkar de anställda, men också om hur de anställdas hälsa och välbefinnande påverkar arbetet.

[Stress i arbetet](#)

Arbetsplatsdialogen

På prevent.se kan du även ta del av verktyget Arbetsplatsdialogen, som är en metod för att förebygga ohälsa och sjukskrivning med fokus på balans i arbetet, kognitiv ergonomi och belastningsergonomi.

[Arbetsplatsdialogen – stöd för att förebygga ohälsa och sjukskrivning](#)

Ytterligare stöd för förebyggande arbete

Arbetsmiljöverket

På arbetsmiljöverket.se hittar du bland annat föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö. Föreskrifterna förtydligar vad arbetsgivare och arbetstagare ska göra inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Här kan du också läsa om vad du som arbetsgivare kan göra för att arbetstagarna inte ska riskera att få belastningsbesvär.

[Organisatorisk och social arbetsmiljö](#)

[Belastningsergonomi](#)

Det finns också riktlinjer för psykisk hälsa på arbetsplatsen. Riktlinjerna riktar sig till företagshälsovården, arbetsgivare eller annan aktör som erbjuder liknande tjänster och fokuserar på att förebygga, utreda och åtgärda arbetsrelaterad psykisk ohälsa.

[Riktlinjer för psykisk hälsa på arbetsplatsen](#)

Vill du ta del av
kommande publikationer?
Ladda ner och prenumerera på
våra statistikrapporter här:

afaforsakring.se/statistikrapporter

Publikation av Afa Försäkrings analysavdelning, kontakt:
analys@afaforsakring.se

Afa Försäkring • 106 27 Stockholm • 0771-88 00 99 • afaforsakring.se

afa
FÖRSÄKRING